

Begäran om nationellt politiskt förankrade beslut för vattendirektivets andra cykel

I åtgärdsprogrammet för vattenförvaltningen 2015-2021 betraktas landsbygden, dess verksamheter och invånare i stora drag som ett miljöproblem. Åtgärder i livsmedelsproduktionen, i småskalig vattenkraft och för enskilda avlopp hamnar alla tre på landsbygdens boende och verksamma trots att de två förstnämnda producerar livsmedel och förnybar energi som kommer hela samhället tillgodo. I de flesta delar av landet är det fortfarande lantbruket som är ryggraden i en levande landsbygd. Den nyligen avslutade konkurrenskraftsutredningen avslöjar att många lantbrukare inte kan ta ut lön eller en mycket låg lön ur sina företag. Utredningen betonar därför att beslut om åtgärder för lantbruket måste analyseras ur ett konkurrenskraftsperspektiv.

Genom sitt nordliga läge och låga befolkningstäthet har Sverige ett mindre övergött vatten än många andra tätbefolkade länder i EU. Trots det känner LRF stark oro för att svenska lantbrukare kommer drabbas av större kostnader än konkurrentländerna med ett mera förorenat vatten.

Utöver konkurrensaspekten finns andra frågor som hör ihop med vattendirektivet som synen på PPP, synen på bördefördelning med mera. Gemensamt för alla dessa frågor är att de är tydliga politiska ställningstaganden och inga enkla naturvetenskapliga eller ekonomiska överväganden. Därför sänder LRF detta brev till ledamöterna i Vattendelegationerna med önskemål om att be Regeringen göra just dessa politiska ställningstaganden och skapa en större förankring i riksdag och regering. Behovet av en sådan förankring utgörs alltså av att de stora konsekvenserna av förslagen i ÅP står i strid med samhällsintresset livsmedelsproduktion och försvårar landsbygdens utveckling. LRF anser att det finns förutsättningar att lyfta frågan till regeringen med stöd av 6 kap 4 § första stycket, första punkten VFF.

Våra skäl är följande:

- Förslagen innebär orimligt stora kostnader. Kostnaderna för övergödningsåtgärder kan enligt myndigheternas egna uppgifter uppskattas till minst 15 miljarder kr för den kommande 6-års perioden. Kostnaderna för att åtgärda den småskaliga vattenkraften och fysiska förändringar av jordbruksvatten beräknas till 9 miljarder. Samtidigt

föreslås att 80 000 hektar jordbruksmark till ett värde av minst 12 miljarder tas ur produktion.

- Den samhällsekonomiska analysen saknas. Vilka blir de totala ekonomiska effekterna när stora arealer åkermark i landets bördigaste områden tas ur bruk och så stora åtgärder läggs på landsbygden.
- Andra intressen beaktas inte. Kostnader av den omfattning som föreslås måste prövas mot andra samhällsintressen som sysselsättning, landsbygdsutveckling, livsmedels- och energiproduktion. Hänsyn måste tas till de konsekvenser det medför för enskilda verksamhetsutövare.
- Värdet av att åkermark tas ur produktion genom t.ex. skyddszoner eller våtmarker måste tas med i kostnadsberäkningen. Åtgärder som minskar vår egen produktion leder till ännu mer import, vilket flyttar matproduktionens miljöpåverkan till andra länder.
- Åtgärdsprogrammet bryter mot en väl fungerande förvaltningsmodell. Tidigare har samarbeten mellan myndigheter, markägare och rådgivare, med ekonomiskt stöd kunnat göra stor miljönytta, samtidigt som det funnits en lokal förståelse för åtgärderna. Nu föreslås en mer hårdför strategi med högre grad av tvång och egenfinansiering. Vi tror att valet av tvingande styrmedel kommer leda till en betydande ineffektivitet.
- Synen på uppdämda vattendrag är orealistisk. Många av vattnen är påverkade av människan sedan hundratals år. Värdet av nya vandringsvägar för fisk måste sättas i relation till de värden i ekonomi, landsbygdsmiljö och kulturmiljö som den småskaliga vattenkraften ger.
- Det är varken praktiskt, ekonomiskt eller ekologiskt rimligt med så stora och snabba åtgärder.

Med vänlig hälsning

Helena Jonsson
Förbundsordförande LRF

Arne Lindström
Ordförande LRF Västerbotten

Nils-Olov Lindfors
Ordförande LRF Norrbotten